

การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการประสานงาน ของกรมควบคุมโรคกระทรวงสาธารณสุข

The Increase of Management Administration Efficiencies with Regard to Coordination
of the Disease Control Department, Ministry of Public Health

ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.ดร. วิรัช วิรัชนิภาวรรณ

กรรมการที่ปรึกษา อาจารย์ พลเอกศิริพันธ์ ชูปลกล้า

ความเป็นมาของปัญหาการวิจัย

กรมควบคุมโรคมีหน่วยงานสำคัญ 2 หน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่สำคัญเกี่ยวกับโรคเอดส์ ซึ่งเป็นโรคร้ายแรงของประเทศที่จำเป็นต้องป้องกันและรักษาอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ (1) สำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และ (2) สำนักงานป้องกันควบคุมโรค ทั้ง 12 เขตทั่วประเทศ โดยสำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มีอำนาจหน้าที่ในฐานะที่เป็นหน่วยงานนำด้านวิชาการและเทคโนโลยีในการป้องกัน ควบคุม แก้ไขปัญหาโรคเอดส์ในระดับชาติและนานาชาติ รวมทั้งศึกษา วิจัย พัฒนา และถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี ตลอดจนประสาน และสนับสนุนเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเอดส์เป็นต้น ส่วนสำนักงานป้องกันควบคุมโรคทั้ง 12 เขตทั่วประเทศ มีอำนาจหน้าที่ในฐานะเป็นหน่วยงานประสานนโยบายในระดับภูมิภาค ซึ่งรวมทั้งการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาความรู้ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค และภัยที่คุกคามสุขภาพ รวมทั้งประสาน และสนับสนุนการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นต้น

แต่ที่ผ่านมามีทั้ง 2 หน่วยงาน ได้ประสบปัญหาการบริหารจัดการด้านการประสานงานทำให้ทั้ง 2 หน่วยงาน ไม่อาจปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ด้วยเหตุผลที่แสดงถึงความสำคัญ อันทงหนักที่ของหน่วยงานดังกล่าว ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการบริหารจัดการด้านการประสานงานของหน่วยงานดังกล่าว ประกอบกับผู้ศึกษาได้ปฏิบัติงานอยู่ในสำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ด้วยจึงทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษา เรื่อง “การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการประสานงานของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข” เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหน่วยงาน หรือแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการประสานงานของทั้ง 2 หน่วยงาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการด้านการประสานงานของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
2. ศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการประสานงานของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
3. ศึกษาปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการประสานงานของกรมควบคุมโรคประสบผลสำเร็จ

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ประสิทธิภาพ ตามแนวคิดของ ดิน ปรัชพลฤทธิ์ (2518 : 130) ผู้ศึกษานำมาปรับใช้ได้ว่า หมายถึง การสนับสนุนให้มีวิธีการบริหารที่จะได้รับผลมากที่สุด โดยสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด โดยเฉพาะการลดค่าใช้จ่ายด้านวัสดุและบุคลากรลง

ประสานงาน สมิต สังฆบุตร (2546 : 14) ให้ความหมายไว้ว่า การที่บุคคลหรือหน่วยงานในองค์กรทำงานร่วมกับบุคคลและหน่วยงานอื่นเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกันมีลักษณะเป็นกระบวนการที่ต้องกระทำต่อเนื่องและสอดคล้องกันไปเพื่อให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารจัดการ ตามแนวคิดของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2550 : 5) หมายถึง การดำเนินงานหรือปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐและหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของและหน่วยงาน

ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการที่วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2549 : 64-66) ได้เสนอไว้ว่า (PAMS-POSEDCoRB) ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2549 : 64-66) ที่ประกอบด้วย 11 ด้าน ได้แก่ การบริหารนโยบาย (Policy) การบริหารอำนาจหน้าที่ (Authority) การบริหารคุณธรรม (Morality) การบริหารที่เกื้อหนุนกับสังคม (Society) การวางแผน (Planning) การบริหารองค์กร (Organizing) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Staffing) การอำนาจการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และ การงบประมาณ (Budgeting) มาใช้เป็นการถ่วงดุลที่สำคัญในการศึกษาค้นคว้า

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรที่สังกัดสำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ จำนวน 147 คน และบุคลากรที่สังกัดสำนักงานป้องกันควบคุมโรค จำนวน 1,531 คน รวมจำนวนประชากรทั้งหมด 1,678 คน การดำเนินการของงานวิจัยครั้งนี้ใช้สูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1967 : 398) ที่ระดับความเชื่อมั่น 98% ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยได้แก่ ตัวแปรต้น คือ ปัญหาและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการประสานงานของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ที่จัดกลุ่มและวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSEDCoRB ส่วน ตัวแปรตาม คือ การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการประสานงานของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม

สรุปผลและอภิปรายผล

1. ผลการศึกษารับรู้การบริหารจัดการด้านการประสานงานของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับปานกลางทั้ง 10 ด้าน
2. ผลการศึกษารับรู้การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการประสานงานของกรมควบคุมโรค พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก ทั้ง 10 ด้าน
3. ผลการศึกษารับรู้ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการประสานงานของกรมควบคุมโรคประสบผลสำเร็จ พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. กรมควบคุมโรค และผู้บริหารทุกระดับควรให้ความสำคัญและจัดสรรงบประมาณ หรือการลงทุนอย่างเพียงพอสำหรับการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านการศึกษา และการฝึกอบรมบุคลากรในเรื่องการบริหารจัดการด้านการประสานงาน
2. กรมควบคุมโรคควรจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาผู้บริหารให้มีความรู้ความสามารถในเรื่องความหมายและทิศทางของนโยบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการประสานงาน หรือความร่วมมือกันเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน รวมทั้งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้แล้ว ในเรื่องการพัฒนาบุคลากร กรมควบคุมโรคควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรด้วยการศึกษา อบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน หรือการศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะ หรือความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง คัดเลือก และให้เป็นบุคลากรที่เหมาะสมกับความต้องการของหน่วยงานอีกด้วย
3. กรมควบคุมโรคควรแต่งตั้งผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ และเป็นนักบริหารมืออาชีพ มีความรู้ ความสามารถในการประสานงานเข้าสู่ตำแหน่งสำคัญจะเป็นไปโดยทิศทางที่สนับสนุน และส่งเสริมให้นักบริหารมืออาชีพ ผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณภาพเข้ามาเป็นผู้จัดการหรือผู้บริหารในหน่วยงานของรัฐเพิ่มขึ้น

ผู้วิจัย : นางฐิติพันธ์ รักใคร่ thitipan.wirmpa5@gmail.com

ประเภทงานวิจัย การวิจัยเชิงสำรวจ

